

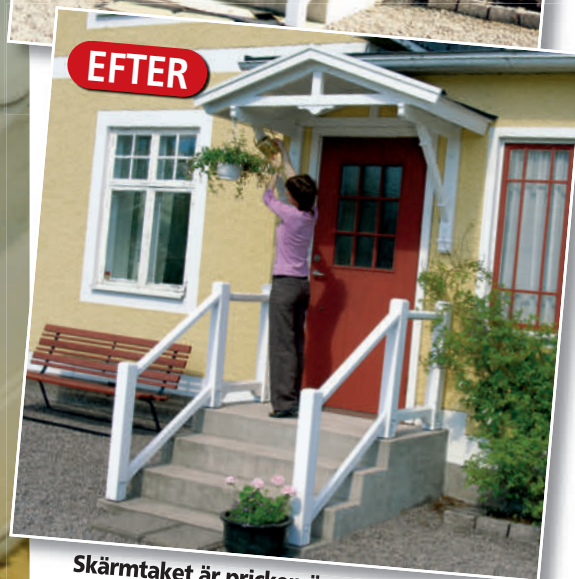
Ett skärmtak ovanför ytterdörren ger dig skydd mot regn och snö och skonar dörren. Detta skärmtak bjuder på snickarglädje som passar till huset. Du kan givetvis hoppa över detaljerna och snickra ett enklare tak om det passar bättre till din villa.

A man with brown hair, wearing a dark blue polo shirt and khaki pants, is working on a white gutter system on a roof. He is using a green and black power drill to secure a white plastic gutter section. The background shows a clear blue sky and green trees. The overall scene is bright and sunny.

Snickarglädje och ger stil åt

skärmtak huset

Skärmtaket är pricken över i och ger stil åt hela huset, särskilt när det som här bjuder på elegant snickarglädje. Och det är praktiskt för det ger skydd mot både snö och regn.

Ytterdörren i många småhus utsätts för regn snö, sol och bläst och kräver därför en hel del underhåll. Varför inte sätta upp ett skärmtak? Inte nog med att det är praktiskt och skyddar dörren. Det ser dessutom snyggt ut, särskilt när det utförs med snickarglädje som på bilden.

Skärmtaket bärs upp av två stora konsoler som fästs på väggen. Taket består av brädor fästa på små takstolar och klädda med takpapp. Stilen fulländas med takfotsbrädor, vindskivor och skyddande aluminiumprofiler.

Storleken har anpassats efter bredden på dörren och trappavsatsen. Taklutningen ger sig själv för det finns inte mycket plats upp till taksprånget på villataket. Arbetet underlättas en hel del av att det mesta av skärmtaket snickras på marken och sätts på plats undan för undan. Se på följande sidor hur du själv kan snickra ett snyggt skärmtak.

Mät och såga ... ►

Så här gör du konsolerna

Börja med att tillverka de två stora konsolerna som skall bära upp taket. En konsol består av tre delar: en lodrät del (på väggen), en vågrätt del i rät vinkel ut från väggen och en snedsträva mellan de två andra delarna.

Snedsträvan får inte vara för kort för då blir konstruktionen inte tillräckligt stark. Den får å andra sidan inte heller vara för lång för då kan konstruktionen se klumpig ut.

Snedsträvorna kan, som andra delar av skärmtaket, kompletteras med snickarglädje i form av lister eller frästa profiler. Dessa bör i så fall göras klart på marken. Dekorlister finns i stort antal varianter på närmaste brädgård.

När vi sågar till virket använder vi både kap- och geringssåg och bordsmonterad fräs. Du klarar dig dock med fogsvans och vanlig handöverfräs.

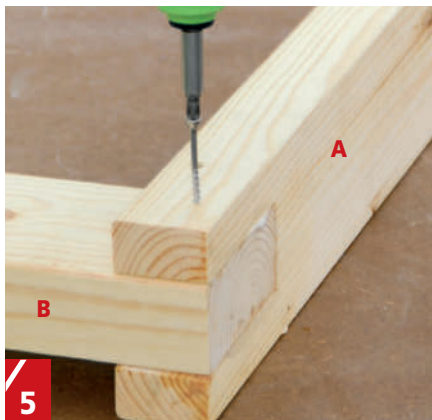
1 **Mät noga för skärmtaket.** Dörrens bredd och avsatsens storlek bestämmer hur stort taket skall vara. Avsatsen är här 80 cm djup och dörren 100 cm bred. Taket skall vara både bredare och djupare.

2 **Kapa fyra reglar (45 x 95 mm)** lagom långa. Här har vi gjort dem 90 cm. Delarna sätts ihop två och två i vinkel, så vi sågar ett urtag i den breda sidan på väggreglarna (A) som sedan överliggaren (B) kan fästas i.

4 **Limma ihop konsolerna med pur-lim** som är starkt och fyller igen limfogen. Det är viktigt med passning, men delarna skall lätt kunna sättas ihop annars finns risk att väggreglarna spricker. Stryk lim på en av delarna.

5 **Efter montering förborras för 4 skruvar,** två från varje sida, men först när delarna är i vinkel. Låt limmet härdna och fortsätt med nästa konsol.

6 **Förborra för de franska träskruvar** som väggregeln (A) sätts fast med. Gör ett hål cirka 20 cm ovanifrån och 17 cm nerifrån med 12 mm träborr.

8 **Fräs kanterna på snedsträvan (C).** Det kan du göra med ett frässtål med hålkålprofil. Denna får snedsträvan att se smäckrare ut. Markera hur långt du skall fräsa på varje sida. Arbetet kan även utföras med handöverfräs.

9 **Sätt fast dekorlister på snedsträvan (C)** med lim och små dyckertar. Fyll småhål och sprickor med spackelmassa när konsolen är klar. Släta ut massan med ett finger som fuktats med diskvatten. Ta bort spill med våt svamp.

10 **Förborra på baksidan av väggregeln** till montering av snedsträvan – borra snett in. Limma och skruva sedan fast snedsträvan med två 6 x 90 mm skruvar. Infästningen i överliggaren görs med lim och en 6 x 120 mm skruv.

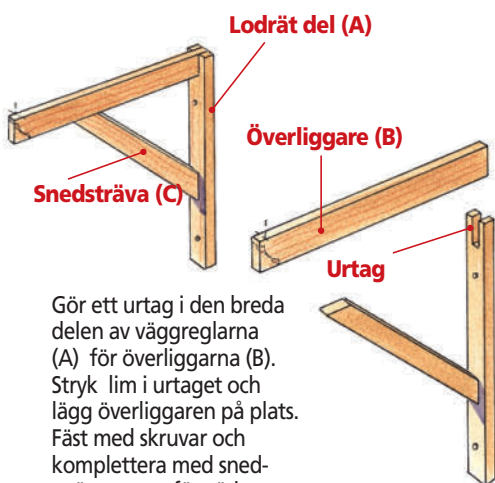
Så här gör du takstolarna

3
Regeln som sitter på väggen (A) sågas av i 45 graders vinkel nertill. Det ser snyggt ut. Regeln monteras med den breda sidan mot väggen medan överliggaren (A), som bär takstolarna (D), fästs på högkant.

7
Snedsträvan (C) geringssågas 45 grader i den ena änden. Håll snedsträvan mot konsolen och markera längden. Därefter kan du såga av den andra änden också. Här är snedsträvan 82 cm.

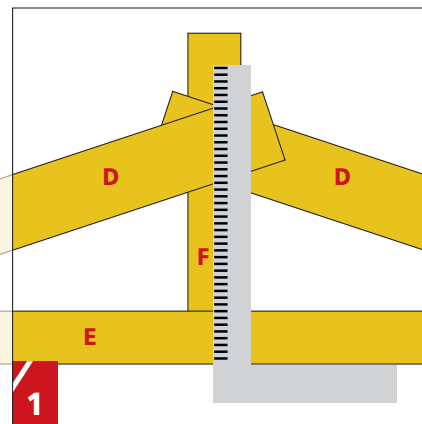

Gör ett urtag i den breda delen av väggreglarna (A) för överliggarna (B). Stryk lim i urtaget och lägg överliggaren på plats. Fäst med skruvar och komplettera med snedsträvan, som förstärker konstruktionen.

Nu är det dags att mäta upp för taket. Först bestämmer du dig för taklutningen – alltså takhöjden. Mät från den punkt ovanför dörren där den undre delen av hanbjälken hamnar och upp till den högsta punkten på taket,nocken. Här är avståndet 34 cm, men det kunde ha varit lite större om inte takfoten på villataket var i vägen. Avståndet är dock tillräckligt för att få en förnuftig taklutning.

Fortsätt med att bestämma bredden på taket. Här sitter dörren mitt på trappavsatsen så vi markerar mitten på dörren, sätter upp ena konsolen vid sidan av dörren och mäter till mittpunkten. Detta mått fördubblas vi och får bredden på hanbjälken, som den vågräta delen i en takstol kallas.

Bredden på hanbjälken bestämmer lutningen på takstolarna.

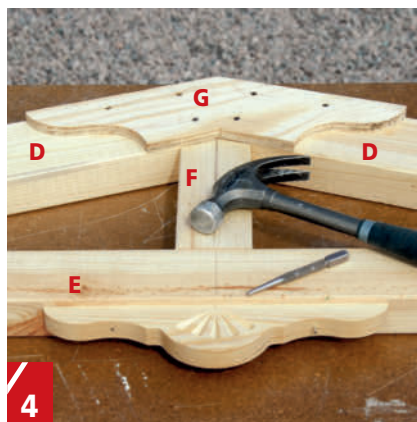
1
Mät upp för sparrarna. Lägg sparrarna (D) ovanpå hanbjälken (E) och en stödregel (F) som placerats vinkelrätt mot hanbjälken. Markera sedan önskad höjd (här 34 cm) på de två sparrarna.

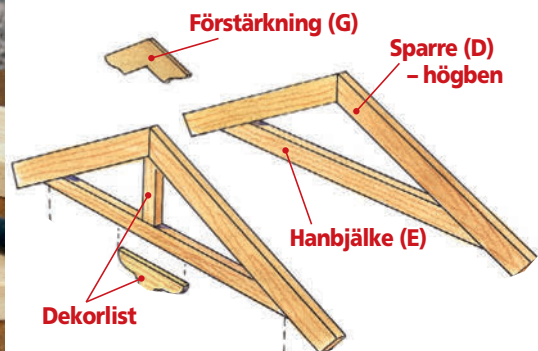
2
Nu kan sparrar (D) och hanbjälke (E) kapas. Använd gärna cirkelsåg med sågskena för att få ett rakt sågspår på sparrarna. Du kan ev. först provsåga i lite spillträ innan du sågar sparrar och bjälke.

3
Förstärk träfogen upptill med en bit plywood (G) som du limmar och skruvar fast med 4 x 50 mm skruvar tvärs över skarven. Det går också bra med spikbeslag men sätt det då på baksidan där det inte syns.

4
Limma och skruva ihop delarna så får du en hållbar och stark konstruktion. Använd 6 x 120 mm skruvar uppifrån och nerifrån in i den lodräta stödregeln. Fäst gärna en dekor under hanbjälken.

De två sparrarna (som även heter högben) geringssågas när takhöjden är bestämd och den beror på hur lång hanbjälken (E) är. Förstärk med en bit 4 mm plywood (G).

Takläggning ... ►

Så här gör du taket

Innan du sätter upp skärmtaket för gott är det klokt att göra en provmontering. Det är nu du borrar hål i både konsolerna och takstolarna samt i väggen för pluggar (om fasaden är putsad eller av tegel). Då vet du att hålen passar när du sätter upp den färdiga konstruktionen, men först skall alla delar i skärmtaket målas, och det gör vi på marken.

När delarna har målats (och det gör vi inomhus för vi litar inte på den svenska sommaren) sätts konsolerna och takstolen fast på väggen igen. Bägge takstolarna fästs på konsolerna med byggbeslag (vinkeljärn 35 x 50 x 50 mm).

Till tak har vi valt pärlspont och brädorna monteras med den profilerade sidan neråt. Vi fäster endast de första brädorna innan hela taket tas ner igen. Vi skall nu fästa resten av brädorna och spika fast takpapp ovanpå.

1 Konsoler och takstol sätts fast med franska träskruvar. Se till att de verkligen får fäste i väggen (alternativt pluggarna, om det fasaden är av tegel eller är putsad).

2 Måla delarna innan de sätts fast. Försegla alla kvistar med shellack så att de inte tränger igenom färgen. Här stryks allt trä med olja, grundfärg och heltäckande vit utelasyr. När färgen har torkat sätts taket på plats.

3 Pärlsponten (H) är notad och spontad och fästs med profilen neråt. Vi använder trallskruv som försänker sig själva. Då blir det lättare att lägga takpapp. Den nedersta brädan sticker ut för att passa till takfotsbrädan.

4 Bägge takstolarna fästs på konsolerna med vinkelbeslag, 35 x 50 x 50 mm, och det går åt fyra beslag. Takstolen som sitter mot väggen fästs med franska träskruvar i väggen.

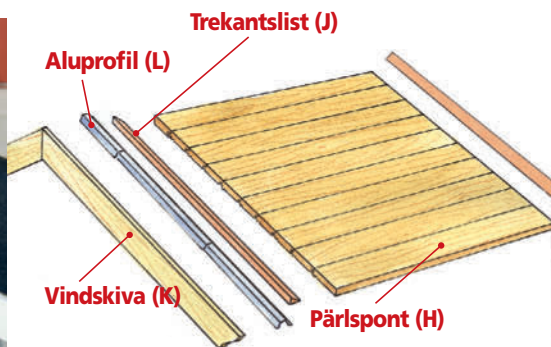
5 Hela taket tas ner en gång till så att vi kan fästa resen av brädorna och trekantlister (J) innan takpappen läggs. Hade vi haft mera arbetsplats ovanför taket hade vi inte behövt ta ner det för detta jobb.

6 Takpappsbitar skärs till. Takpappen har en självhäftande kant. Börja nerifrån med den självhäftande kanten och fäst upptill med pappspik. Lagg nästa våd med överlappning. Lagg på andra sidan och till sist övernocken.

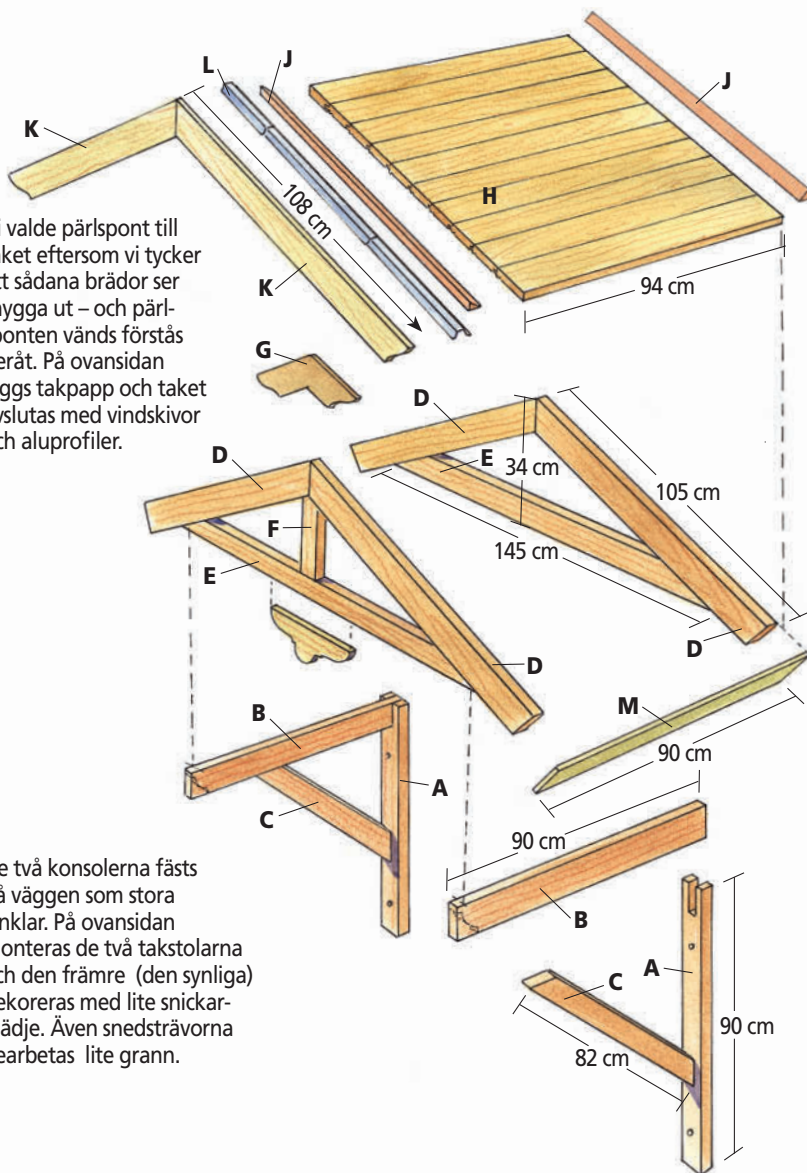
7 Skruva fast vindskivorna (K). Använd smygvinkeln för att få rätt vinkel. Här passar det bäst med 22 x 95 mm. På ovansidan av vindskivorna monteras aluminiumprofiler (L) som hindrar vatten att rinna in under pappen.

Pärlsponten (H) vänds med profilen neråt och fästs på takstolarna i not och spont. Fäst sedan en trekantlist i båda sidorna på taket så att regn rinner bort från kanterna. Fäst en vindskiva (K) fram till med en aluprofil (L) ovanpå. Här sitter skärmtaket skyddat under villataket, annars skulle vi ha satt en profil även mot väggen.

Vi valde pärlspont till taket eftersom vi tycker att sådana brädor ser snygga ut – och pärlsponten vänds förstås neråt. På ovensidan läggs takpapp och taket avslutas med vindskivor och aluprofiler.

De två konsolerna fästs på väggen som stora vinklar. På ovensidan monteras de två takstolarna och den främre (den synliga) dekoreras med lite snickarglädje. Även snedsträvorna bearbetas lite grann.

DETTA HAR VI ANVÄNT

MATERIAL

Till 2 konsoler:

- 2 väggreglar (A) à 90 cm av 45 x 95 mm hyvlad furu
- 2 överläggare (B) à 90 cm av 45 x 95 mm hyvlad furu
- 2 snedsträvor (C) à 82 cm (färdigt mått) av 45 x 70 mm hyvlad furu
- 2 skruvar, 6 x 120 mm, till montering av snedsträvorna upptill
- 4 skruvar, 6 x 90 mm, till montering av snedsträvorna nertill
- Trälim och dyckertar
- Dekorlister, 8 x 27 mm

Till 2 takstolar:

- 4 högben (D) à 105 cm av 45 x 95 mm hyvlad furu
- 2 hanbjälkar (E) à 145 cm av 45 x 70 mm hyvlad furu
- 1 stödlist (F), 45 x 70 mm hyvlad furu
- 1 förstärkning (G) av 4 mm plywood
- Dekorlister

Dessutom:

- Pärlspont (H) à 94 cm, 30 x 120 mm
- Trekantslister (J), 30 x 30 mm, c:a 4,5 m
- 2 vindskivebrädor (K) à 22 x 95 mm, 108 cm
- Aluprofil (L) över vindskivorna
- 2 takfotsbrädor (M) à 22 x 120 mm, 90 cm
- PU-lim
- Skruvar, 4 x 50 mm
- 1 rulle takpapp och 1 paket pappspikar
- 6 franska skruvar à 160 mm med brickor
- 4 byggvinklar à 35 x 50 x 50 mm

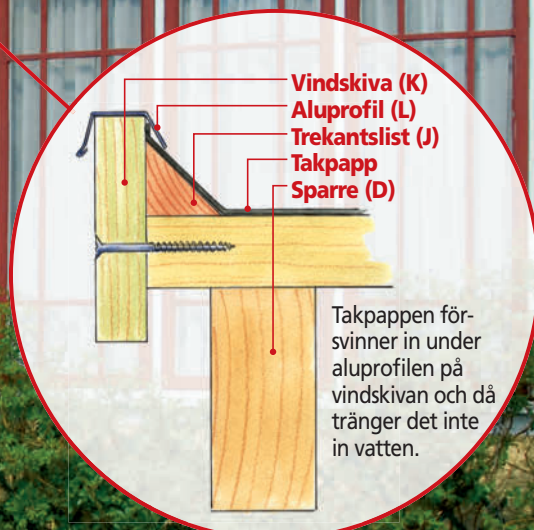
VERKTYG

- Kap- och geringssåg • Cirkelsåg med sågskena • Handöverfräs • Skruvdragare
- Hylsnyckelsats • Vattenpass • Hammare
- Spikdrivare • Smygvinkel • Kniv

Prisbild: Cirka 1 100 kr exkl. färg

Till sist målas skruvhuvuden och byggvinklar vita som allt trä och halvtaket är klart. Visst är det en prydnad för huset? Och det är praktiskt.

Takpappen försvinner in under aluprofilen på vindskivan och då tränger det inte in vatten.